

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 25. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Külhoni magyar családi vállalkozások támogatására hirdettek pályázatokat

A külhoni magyar vállalkozások támogatására 830 millió forint értékben hirdettek meg pályázatokat – jelentette be a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára pénteken Gyulán. A határon túli fiatal családi vállalkozóknak szóló háromnapos, képzéssel egybekötött konferencia megnyitása előtt Potápi Árpád János azt mondta: a külhoni magyar családi vállalkozások éve program keretében megjelent három pályázat célja, hogy a magyar vállalkozók lakóhelyükön találják meg a számításukat, és megőrizzék nemzeti identitásukat. Ismertetése szerint a külhoni magyar családi vállalkozásoknak szóló pályázat 600 millió forintos keretösszeggel jelent meg, elsősorban a mikro- és kisvállalkozásoknak szánják. Az elnyerhető támogatás mértéke 4-6 millió forint. Ebből a forrásból új és használt tárgyi eszközöket szerezhetnek be a vállalkozások, de lehetőség van a szakmai tevékenységhez kapcsolódó, például banki szolgáltatások, jogi és tanácsadói, könyvviteli és egyéb szakmai szolgáltatások költségeinek a fedezésére is. A külhoni induló fiatal vállalkozókat 120 millió forinttal kívánja támogatni a kormány. Ezen a pályázaton azok a fiatalok indulhatnak, akik 1977. január 1-én, vagy később születtek, és 2016 január 1. után indították vállalkozásukat. A pályázható támogatás mértéke 2-3 millió forint - számolt be a második pályázatról Potápi Árpád János. Végül további 110 millió forint áll rendelkezésre a külhoni magyar fiatal vállalkozók együttműködésének támogatására. Erre az alapra azok a fiatal vállalkozók nyújthatnak be pályázatot, akik valamilyen közös projekten dolgoznak. Ennél a pályázatnál is 4-6 millió forintra számíthatnak a nyertesek. A pályázatok benyújtásának határideje július 17-e – mondta az államtitkár.

A bizalmatlansági indítvány szavazása előtti órákban dönt az RMDSZ arról, hogy hogyan szavaz

Nem hozott döntést az RMDSZ szombaton, Kolozsváron ülésező Szövetségi Állandó Tanácsa arról, hogy megszavazza vagy sem a Grindeanu-kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök elmondta, a SZÁT-tól mandátumot kapott arra, hogy tárgyaljanak a PSD-ALDE kormánykoalícióval, a kormánnyal és mindenkiel, akik szeretnének tárgyalni az RMDSZ-szel a kialakult helyzetről. A bizalmatlansági indítvány kapcsán a döntést az együttes frakcióülésem fogják meghozni, valószínűleg a bizalmatlansági indítvány kapcsán történő szavazás előtti órákban. Kelemen szerint ma ezt a döntést még nem lehet meghozni. Elmondta, politikai kormányra van szükség, tiszteletben kell tartani azt az elvet, hogy a kormánytöbbségnek jogában áll a kormány átalakítása. „Ha a parlament hitelességét vissza akarjuk adni és a jogállamot szeretnénk, akkor el kell fogadni ezt az elvet” - mondta az RMDSZ elnöke, és

hozzátette, egy transzparens kormányzásra van szükség és bízik abban, hogy a PSD-ALDE kormánykoalíció házon belül megoldja a kialakult politikai válságot, hiszen őket terheli a kialakult helyzet, az RMDSZ nem akar és nem tud beavatkozni a PSD belügyeibe. Kiemelte, belső ügyeiket nekik kell kezelni, de ehhez nem kellene a parlamentet és a kormányzást használniuk. Újságírói kérdésre elmondta, nem időszerű jelenleg az RMDSZ kormányra lépéséről beszélni, hiszen a kormány még funkcióban van.

Bukarest válasza Navracsicséknak: a kisebbségvédelem tagállami hatáskör

Az Európai Bizottságnak (EB) nincs hatásköre oktatási és kisebbségvédelmi kérdésekben, ezek a területek az Európai Unió alapokmányainak értelmében kizárólag a tagállamok kompetenciájába tartoznak – véli a román külügyminisztérium, amely tájékoztatta Brüsszelt a marosvásárhelyi római katolikus gimnázium és az orvosi egyetem helyzetéről. A külügyi tárca álláspontját csütörtökön ismertette marosvásárhelyi sajtótájékoztatóján Marius Pașcan parlamenti képviselő. Az ellenzéki Népi Mozgalom Párt (PMP) képviselője interpellációban fordult a román külügyhöz, miután Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyért felelős biztosa március közepén levélben kérte az oktatási minisztert, hogy hozzanak létre magyar nyelvű tanszékeket a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE), illetve rendezzék a magyar tannyelvű római katolikus gimnázium körüli vitát. Teodor Meleșcanu miniszter válaszából kiderül, hogy a Navracsics Tibor által március 17-én elküldött levél hatására a román külügyminisztérium tájékoztatta az Európai Bizottságot a kialakult helyzetről. A román külügy kiemelte, hogy Brüsszelnek nincs hatásköre a kisebbségvédelmi és oktatási kérdésekben, és nem szólhat bele, hogy a tagállamok hogyan szervezik meg oktatási rendszerüket. A minisztérium a két intézmény „valós helyzetéről” tájékoztatta az uniós végrehajtó szervet, friss statisztikákkal támasztva alá a romániai magyar nyelvű oktatáshoz való hozzáférés lehetőségét – olvasható a külügyi tárcának a képviselőhöz intézett válaszában. Mint ismeretes, büntetőjogi eljárás zajlik a marosvásárhelyi római katolikus gimnázium megalapításának ügyében. A felszámolás veszélye fenyegeti az iskolát, miután a Maros megyei tanfelügyelőség nem engedélyezte a cikluskezdő osztályok indítását, illetve a marosvásárhelyi törvényszék kedden elsőfokú ítéletben érvénytelenítette a Maros megyei tanfelügyelőségnek azt a határozatát, amellyel a katolikus gimnáziumba sorolta az Unirea főgimnázium magyar osztályait.

Magyar kormánytámogatásból újítják fel a váradi barokk palotát

Közel kétmilliárd forintos támogatást nyújt a magyar kormány Nagyvárad egyik legimpozánsabb műemlék épülete, a római katolikus püspöki palota felújítására. A múlt hétfői Magyar Közlönyben megjelent 2017/1366-os számú, június 12-i keltezésű kormányhatározat értelmében az 1,948 milliárd forintos (6,348 millió euró) költségvetési

támogatást három ütemben kapná meg a barokk palota tulajdonosaként a Nagyváradi Római Katolikus Püspökség. Az első támogatási összeget, 772 millió forintot július 5-ig kell utalnia a Bethlen Gábor Alapnak, 2018-ban további 908 millió forintos támogatás érkezne Váradra, míg 2019-re újabb 268 millió forintot irányoz elő Budapest. Böcskei László megyéspüspök a Krónikának úgy nyilatkozott, hogy a támogatásból az impozáns ingatlan teljes külső és belső felújítását elvégzik, így az megőrizheti egységét. Előzőleg ugyanis a püspökség már készített egy uniós pályázatot e célra, de az csupán a több épületszárnyból álló ingatlan kétharmadát tartalmazta, a maradék egyharmadra a püspöki hivatal székhelyeként nem igényelhetek uniós pénzt, magyarázta a Krónikának az egyházi elöljáró. A mostani támogatás szerint meg lehet őrizni ezt az egységet, az épületnek megmarad az egyházi, kultikus része, funkciója, melyhez kapcsolódik egy kulturális, értékmegőrző és -képző funkció” – hangsúlyozta Böcskei László. Kifejtette, az uniós pályázaton ezt nem fogadták el, és mivel egységes épületről van szó, az egyház úgy döntött: egyben tartja a funkciókat. „A mostani támogatással meg lehet valósítani a teljes épület felújítását. Ezt három évre tervezzük, mivel éves lebontású a támogatás, és három szakaszban valósulna meg” – részletezte a megyéspüspök. A célnak megfelelően, elképzeléseikhez mérten készítették eddig is a terveket, tette hozzá. „A tervek megvannak, szinte naprakészen a rendelkezésünkre állnak, most folyik a végső engedélykibocsátás, az építkezési engedélyre várunk” – magyarázta Böcskei László, aki azt reméli, már ősszel elkezdhetik a kivitelezést. Ezt az is elősegíti, hogy a Körösvidéki Múzeum – mely még mindig elfoglalja a palota néhány termét –, a nyári hónapokban kiköltözik az egyháznak több mint tíz éve visszaszolgáltató ingatlanból. Böcskei László elmondta, hogy az ingatlan funkciói nem változnak az uniós pályázathoz képest.

Menyhárt: felfelé ívelő úton az MKP, a cél a magyar képviselet maximalizálása

Egy évvel ezelőtt sokan temették a Magyar Közösség Pártját (MKP), de a párt nemcsak hogy él, hanem felfelé ívelő útra lépett, s legközelebbi céljául a magyar képviselet maximalizálását tűzte ki a Szlovákiában ősszel rendezendő megyei választásokon – jelentette ki Menyhárt József pártelnök hétfőn azon a sajtótájékoztatón, amelyen a párt egy éve megválasztott új vezetése az azóta eltelt időszakot értékelte. Hit, munka, erő – egy kérdésre válaszolva ezzel a három szóval jellemezte az MKP elmúlt egy évét Menyhárt József, rámutatva: miután a felvidéki magyar párt élére egy olyan nagyon fiatal csapat került, amely hiszi, hogy kormánytagság nélkül is lehet képviselni a helyi magyarság érdekeit, sikerült felfelé ívelő pályára állítani a pártot. Kifejtette: annak ellenére, hogy a pártot egy éve sokan már temették, a felmérésekben kimutatott támogatottsága ma egy százalékponttal magasabb mint akkor, 4,4 és 5,1 közti eredményt mutat, vagyis a parlamentbe jutás küszöbén mozog. Elmondta: az MKP-ban folyamatos terepmunka

zajlik, s a párt továbbra is a régiókban mozgó, a helyi emberek ügyeit felvállaló párt maradt. Az elmúlt egy évben elért eredményeket sorolva elmondta: tavaly ősszel sikerült beindítani az úgynevezett magyar-magyar párbeszédet, amelyet a szakmai kérdések megvitatása fórumának szántak; erősödött az a civil szervezetekkel és az egyházakkal folytatott kommunikáció, amelyet még a tavalyi parlamenti választások előtt indítottak el; a tavaly ilyenkor meghirdetett médiastratégia céljai mentén komoly erőfeszítések történnék egy olyan alap létrehozására, amely szerepet játszik majd az életképes felvidéki magyar sajtó megteremtésében, illetve elérhető közelségbe került a Baross Gábor Alap létrehozása is, amely a magyar kormány – kis és középvállalkozókat megcélzó – gazdaságélénkítő programjának lebonyolítója lesz a Felvidéken. „Egy év munkája erre volt elég” – összegezte a pártelnök, majd az előttük álló kihívásokra áttérve az ősszel megrendezendő megyei választásokat és a magyar képviselet maximalizálásának célját állította a középpontba. „A cél, hogy minél több magyar ember kerüljön a képviseletekbe (...) a meg nem elégedést tűztük a zászlónkra” – szögezte le Menyhárt József, rámutatva: 5 megyében indítanak jelölteket, köztük kettőben – a nagyszombati és a nyitrai megyékben – megyefőnökjelölteket is. Az MKP elnöke a Most-Híd vegyespárttal fennálló kapcsolatuk esetleges változásaival kapcsolatban azt mondta: a magyar-magyar párbeszéd keretében történt kommunikáció bizonyítja, hogy történt változás, de „hétvényi vizályt nem lehet egy év alatt a helyére tenni”. Óry Péter, az MKP Országos Tanácsának (OT) elnöke az elmúlt egy évet értékelve a szlovák kormány ez időszakban megvalósított - a helyi magyarságot is érintő - intézkedéseiről, s azok „marketingjéről” beszélt. Elmondta: a kisebbségi kultúrára szánt kormánytámogatások elosztásának új eszközéül létrehozott Kisebbségi Kulturális Alapnak – bár azt megalkotói megpróbálták így bemutatni – semmi köze a kulturális önkormányzatisághoz, s néhány, a közelmúltban kihelyezett vasúti tábla sem jelenti a közlekedési kétnyelvűség megvalósulását.

Több mint százezer vajdasági kérvényezte a magyar állampolgárságot

Kihelyezett konzuli fogadónapot tartottak Adán. Az előzetes jelentkezések alapján 105 kérelmezőt vártak a fogadónapra. Voltak, akik csak ki szeretnék volna használni a magyar állampolgárság megkönnyített megszerzését”. Vajdaságban már 100 ezer felett van a honosítottak száma. Ez továbbra is azt jelzi, hogy nagy érdeklődés van a magyar állampolgárság megszerzése iránt – véli Kollár Erika. Magyarország szabadkai konzulja kiemelte, hogy továbbra is fontos feltétel a magyar nyelv megfelelő ismerete. „A mai napon, akik átadták a kérelmüket, kb. 6-8 hónap múlva tehetnek állampolgársági esküt, ami azt jelenti, hogy a jövő évi országgyűlési választáson már részt vehetnek. Ennek az egyik előfeltétele az, hogy előzetesen regisztrálják magukat a Nemzeti Választási Irodánál.

Ezt meg lehet tenni elektronikus úton és papír alapon is, amiben a főkonzulátus munkatársai segítenek” – mondta Kollár Erika. A magyar személyi igazolványra is egyre nagyobb az igény. Az időpontfoglalások már novembernél tartanak a szabadkai magyar főkonzulátuson.

Az EP elfogadta a Szerbiáról szóló országjelentést

Elfogadta az Európai Parlament a Szerbiáról szóló országjelentést. Az ország a stabilitás biztosítója a Balkánon, gazdaságilag versenyképesebb, mint korábban, és számos intézkedést sikerült véghezvinni, amelyek Szerbia előrehaladását biztosítják. Az Unió azonban figyelmeztet, folytatni kell a megkezdett reformokat és több területen fejlődnie kell még az országnak. A parlament nagy többséggel, a jelen levő 673 képviselőből 524 támogatásával fogadta el a jelentést. Szakértők szerint a döntés gesztusértékű, ugyanis az Európai Unió ezzel további támogatásáról biztosította Szerbiát az európai integráció útján. Előrelépést sikerült elérni a gazdaság terén, továbbá megállapították, hogy a régió stabilitásának őrzője Szerbia. Külön kiemelték az ország menekültválság kapcsán tanúsított megfelelő magatartását. A jelentés kitér a nemzeti közösségek védelmének fontosságára is. A meglévő kisebbségi törvények végrehajtását, gyakorlatba illesztését szorgalmazzák, amelynek keretét Vajdaság Autonóm Tartomány adja. A tartomány jogait pedig nem szabad csorbítani – hívja fel a figyelmet az országjelentésben a nemzetiségi kérdésre az EP. Az Európai Parlament elvárja továbbá, hogy folytatódjon a párbeszéd Belgrád és Pristina között a régió békéjének és stabilitásának megőrzése érdekében. Az illetékesek szerint a megkezdett reformokat folytatnia kell az országnak, azonban jó úton jár a teljes jogú európai uniós tagság felé. Szerbia nyolc fejezetet megnyitott eddig, amelyből kettőt ideiglenesen le is zártak, emellett pedig két új fejezet megnyitása várható az elkövetkező időszakban.

Szerbia egy jó jelzést kapott az Európai Parlamenttől az országjelentés nagy többségű elfogadásával – nyilatkozta a Pannon RTV-nek Deli Andor. A Fidesz-KDNP vajdasági származású EP-képviselője szerint az elfogadott dokumentum elismeri és méltatja a szerb kormány igyekezetét, ami további ösztönzést adhat Belgrádnak, hogy kitartson az uniós integráció felé vezető úton. Az EP azonban figyelmeztette is Szerbiát, hogy több olyan terület van még, amelynek kapcsán fejlődnie kell az országnak. Az országjelentésnek a vajdasági magyar közösség szempontjából is kulcsfontosságú szerepe van, hiszen a jelentésben megjelent a kisebbségi akcióterv, amelynek kapcsán az Európai Parlament a gyakorlati megvalósításra hívta fel az ország figyelmét. Deli Andor hozzátette, az országjelentés elfogadásával nem áll meg a munka az Európai Unió intézményrendszerében, ugyanis a nyáron újabb csatlakozási fejezetek nyílnak meg Szerbia számára.

Emelkedik a kárpátaljai magyar pedagógusok támogatása

A magyar kormány megemeli a kárpátaljai magyar pedagógusok jövedelem-kiegészítését, akik így az évi 180 ezer forint helyett 270 ezer forintos juttatásban részesülhetnek – jelentette be Semjén Zsolt. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes elmondta: az intézkedéssel 800 millió forintból, mintegy ötezer magyar pedagógusnak tudnak segíteni Kárpátalján. Emlékeztetett, hogy jövedelem-kiegészítést biztosítanak a betegekkel magyarul beszélő orvosoknak, az egyházi dolgozóknak, művészeti iskolák dolgozóinak is. A fentiekén túl mintegy hatezer óvodás és kisiskolás étkeztetését is finanszírozza a magyar állam. Kiemelte: összesen több mint 4 milliárdos alapfinanszírozást nyújtanak az intézményrendszer működésére, s emellé jött még tavaly egy 2,7 milliárdos fejlesztési forrás. A magyar kormány gazdasági fejlesztési keretet is biztosít, részint vissza nem térítendő támogatásra, részint kedvezményes hitelre. Semjén Zsolt rámutatott: a háborús helyzet, nagy szegénység, általános szociális problémák azzal a veszéllyel járhatnak, hogy az ottani magyarok elmennek nyugatra. Mivel a cél, hogy szülőföldjükön maradjanak a magyar államnak kvázi állami funkciókat kell átvennie, s igyekeznek minden támogatást megadni, hogy a pedagógusok mellett az orvosok, az egyházak képviselői is Kárpátalján maradjanak a jelenlegi nehéz helyzet ellenére. Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke köszönetét fejezte ki a magyar kormány segítségéért. Kiemelte: enélkül aligha lehetne a magyar intézményrendszert fenntartani. Jelenleg a tanárok átlagfizetése ötvenezer forintnak felel meg, miközben az árak nem sokkal különböznek a magyarországiaktól – jegyezte meg. A háborús állapotok, a gazdasági válság, a szociális mélyrepülés nagyon megviseli Kárpátalja társadalmát. Ez a támogatás biztosítja, hogy a legfontosabb intézmények, a magyar nyelvű oktatás, illetve a kárpátaljai magyarság, mint közösség fennmaradhasson – mutatott rá Brenzovics László. Kitért arra is, hogy a válság elhúzódik, a háború vége nem látszik, így erre a segítségre rá vannak szorulva. Brenzovics László megköszönte a magyar kormány és Orbán Viktor támogatását a vízummentesség ügyében is, s szorgalmazta a határmenti infrastruktúra fejlesztését, ami a kapcsolattartást segítené. Megjegyezte: sajnálatos módon Ukrajnában olyan törvényeket készítenek elő, amelyek szűkítenék a nemzeti kisebbségek jogait. A KMKSZ véleménye szerint ezen törvénytervezetek ellentétesek az ukrán alkotmánnyal és Ukrajna nemzetközi szerepvállalásával. Mindent meg fognak tenni, hogy ezeket ne fogadják el és ne szűkítsék a kárpátaljai magyarság jogait – ígérte. Semjén Zsolt hozzátette: Magyarország mindig is támogatta Ukrajnát, elsőként ismerte el szuverenitását. Ugyanakkor ragaszkodnak ahhoz, hogy a nyelvi jogok, amelyeket a jelenleg is hatályos törvény és az ukrán alkotmány biztosít, csorbítatlanok maradjanak. Kitért a kettős állampolgárság kérdésére is, és rámutatott: a világ efelé halad. Magyarország biztosítja a kettős állampolgárságot, s nem engedi meg, hogy állampolgárait vegzálják – mondta a miniszterelnök-helyettes.